



Р І Ш Е Н Н Я

ХІІ позачергового з'їзду суддів України

25 вересня 2014 року

м. Київ

Про затвердження Регламенту призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з посад за квотою з'їзду суддів України

Заслухавши доповідь члена Ради суддів України, судді Львівського окружного адміністративного суду О. Сасевича про проект Регламенту призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з посад за квотою з'їзду суддів України, обговоривши зауваження та зміни запропоновані делегатами ХІІ позачергового з'їзду суддів України, відповідно до статті 114, частини шостої 126 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з'їзд суддів України

в и р і ш и в:

Затвердити Регламент призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з посад за квотою з'їзду суддів України, що додається.

Головуючий на з'їзді

Л. Соломаха

Секретар з'їзду

А. Олійник

Затверджено
рішенням XII позачергового
з'їзду суддів України
від 25 вересня 2014 року

**Регламент
призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України
з посад за квотою з'їзду суддів України**

**Розділ I
Загальні положення**

1.1. Цей Регламент установлює порядок і основні правила діяльності з'їзду суддів України (далі - З'їзд) щодо призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України.

Регламент розроблено на виконання рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 20 червня 2014 року та на підставі Конституції України, Закону України «Про Конституційний Суд України», Закону України «Про судоустрій і статус суддів», інших нормативно-правових актів.

1.2. З'їзд у порядку та на підставах, визначених Конституцією України, Законом України «Про Конституційний Суд України», Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та цим Регламентом, призначає шість суддів Конституційного Суду України та звільняє їх із посад.

1.3. Рада суддів України у разі виникнення підстав для винесення на розгляд З'їзду питання про звільнення судді протягом трьох місяців повинна скликати З'їзд та внести до порядку денного одночасно питання про обрання судді Конституційного Суду України за квотою З'їзду на звільнену посаду.

1.4. Суддя Конституційного Суду України може бути звільнений з підстав, зазначених у Конституції України.

**Розділ II
Призначення суддів Конституційного Суду України**

2.1. Висунення кандидатів відбувається з дня прийняття рішення про проведення З'їзду з проектом порядку денного, який включає питання про призначення чи звільнення судді (суддів) Конституційного Суду України.

Процедура висунення кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України завершується не пізніше, ніж за десять днів до дня проведення З'їзду.

2.2. Кандидат на посаду судді Конституційного Суду України (далі – кандидат) повинен відповідати вимогам, установленим частиною третьою статті 148 Конституції України, а саме:

- мати громадянство України;
- досягти сорока років на день проведення З'їзду, на якому планується розгляд питання про обрання судді Конституційного Суду України;
- мати вищу юридичну освіту;
- мати стаж практичної, наукової або педагогічної роботи за фахом не менше як десять років;
- володіти державною мовою;
- проживати в Україні протягом останніх двадцяти років.

2.3. Право пропонувати кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, які призначаються З'їздом, мають делегати З'їзду за погодженням з:

- загальними зборами суддів місцевих, апеляційних, вищих спеціалізованих судів, Верховного Суду України та Конституційного Суду України;
- конференцією суддів загальних, адміністративних та господарських судів.

Делегат З'їзду може запропонувати свою кандидатуру на посаду судді Конституційного Суду України шляхом самовисування.

2.4. Кандидати на посаду судді Конституційного Суду України пропонуються із числа осіб, які мають бездоганну професійну й особисту репутацію та високий фаховий рівень.

Кандидат може бути запропонований лише за його згодою.

Кандидат може відкликати свою кандидатуру в будь-який час до внесення його прізвища до бюлетеня для таємного голосування.

2.5. Особи, які претендують на посаду судді Конституційного Суду України, подають до З'їзду, через Раду суддів України, такі документи:

- особисту заяву про згоду балотуватися на посаду судді Конституційного Суду України, а також на збирання та оброблення персональних даних;
- особисту заяву про згоду на проведення спеціальної перевірки в порядку, який установлений Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції";
- фотокартки розміром 3,5 x 4,5 см;
- декларацію про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру за формою і в порядку, що встановлені Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції", за попередній рік;
- копію паспорта громадянина України;
- копію диплома про вищу юридичну освіту;

- копію трудової книжки або інших документів, що підтверджують стаж практичної, наукової або педагогічної роботи за фахом не менш як десять років;
- копію диплома про присудження наукового ступеня (за наявності);
- копію атестата про присудження наукового звання (за наявності).

Кандидат має право подати також інші документи, що характеризують його практичну, наукову та педагогічну діяльність.

Усі документи подаються у двох примірниках не пізніше, ніж за сім днів до З'їзду.

Зазначені документи подаються кандидатом особисто або надсилаються поштою цінним листом з описом вкладення, реєструються в секретаріаті Ради суддів України.

Якщо з наданих документів убачається, що кандидат не відповідає вимогам до особи, яка може бути обрана суддею Конституційного Суду України, Рада суддів України повертає зазначені документи заявнику з відміткою про таку невідповідність.

2.6. Не пізніш як за п'ять днів до З'їзду Рада суддів України розміщує на веб-сайті Ради суддів України та роздає делегатам фотографію кандидата та загальні відомості про нього.

Зазначені матеріали розміщуються в режимі загального доступу.

2.7. З моменту оприлюднення інформації про кандидата на посаду судді Конституційного Суду України на веб-сайті Ради суддів України судді, громадяни, їхні об'єднання, усі зацікавлені особи можуть обговорювати кандидатів, висловлювати підтримку, зауваження, пропозиції, застереження.

Письмові звернення, що стосуються окремого кандидата, доводяться до його відома, долучаються до його справи й у подальшому оголошуються на З'їзді.

Кандидати на посаду судді Конституційного Суду України можуть обговорюватися на зборах суддів місцевих, апеляційних, вищих спеціалізованих судів, Верховного Суду України та Конституційного Суду України. Збори суддів можуть висловлювати підтримку тому чи іншому кандидату.

Кандидати мають право виступати перед суддями та громадськістю з дотриманням правил суддівської етики.

2.8. Розгляд питання про призначення судді Конституційного Суду України починається з доповіді голови Ради суддів України або його заступника щодо причин утворення вакансії та кількості кандидатів.

Кандидати оголошуються поіменно в алфавітному порядку. Доповідач оголошує основні відомості про кандидата (прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, посаду, загальний стаж роботи за фахом, наукову ступінь та вчене звання), хто його запропонував, та про звернення, які надішли за наслідками обговорення його кандидатури.

Після доповіді головуючого слово надається кандидатам. Кандидати виступають в алфавітному порядку. Тривалість промов кандидатів визначається Регламентом певного З'їзду.

Делегати, а з дозволу головуючого також і запрошені на З'їзд особи, мають право ставити кандидатам запитання та висловлюватися щодо кандидатур.

Кандидат має право відкликати свою кандидатуру. У такому разі обговорення цього кандидата припиняється і його кандидатура З'їздом не розглядається.

2.9. За наслідками обговорення З'їзд за пропозицією делегатів З'їзду відкритим голосуванням більшістю голосів присутніх делегатів З'їзду визначає кандидатури на посади суддів Конституційного Суду України для включення в бюлетені для таємного голосування (частина перша статті восьмої Закону України "Про Конституційний Суд України").

Прізвища кандидатів на посади суддів Конституційного Суду України включаються до бюлетеня в алфавітному порядку.

2.10. Голосування за призначення судді Конституційного Суду України відбувається таємно та особисто. Передача бюлетеня для голосування іншій особі не допускається.

2.11. Організація голосування й підрахунок голосів здійснюється лічильною комісією З'їзду. Зі складу лічильної комісії виключаються особи, які внесені до бюлетеня для таємного голосування.

2.12. Голосування проводиться протягом визначеного лічильною комісією часу кожним делегатом З'їзду окремо в кабіні для таємного голосування і здійснюється при голосуванні «ЗА» шляхом викреслення в бюлетені для таємного голосування слова «ПРОТИ», при голосуванні «ПРОТИ» - шляхом викреслення слова «ЗА». У бюлетені може бути залишена кількість прізвищ кандидатів, яка відповідає кількості вакантних посад суддів Конституційного Суду України.

2.13. Недійсними вважаються бюлетені у випадках, визначених Регламентом З'їзду суддів України.

2.14. Якщо в скриньках для таємного голосування виявиться більше бюлетенів установленого зразка, ніж їх видано згідно з реєстром одержання бюлетенів для таємного голосування, усі бюлетені для таємного голосування вважаються недійсними, й за рішенням лічильної комісії, затвердженим З'їздом, проводиться повторне голосування.

2.15. Призначеним на посаду судді Конституційного Суду України вважається кандидат, який за результатами таємного голосування набрав більше половини голосів від числа обраних делегатів З'їзду.

Якщо жоден із кандидатів не набрав більше половини голосів від числа обраних делегатів, проводиться повторне голосування. До бюлетеня включаються кандидати кількістю не більше, ніж у два рази, що перевищує квоту для призначення на посаду судді.

2.16. У разі, коли число кандидатів, які були включені до бюлетеню для голосування на посаду судді Конституційного Суду України і одержали більше половини голосів, перевищило квоту, призначеними вважаються ті кандидати, які одержали відносно більшість голосів із числа кандидатів, включених до бюлетеню, але не більше числа, потрібного за квотою.

2.17. У разі, коли число кандидатів, які балотувалися до Конституційного Суду України й одержали більше половини голосів від обраних делегатів З'їзду, виявилось меншим, ніж це необхідно, проводиться повторне голосування для призначення решти суддів Конституційного Суду України. При цьому до бюлетеня для повторного таємного голосування включаються шляхом відкритого голосування по кожній кандидатурі окремо кандидати в необхідній до визначеної цим Регламентом кількості із числа включених делегатами З'їзду до бюлетеня для таємного голосування відповідно до Регламенту З'їзду, крім тих, що вже одержали більше половини голосів від числа обраних делегатів З'їзду.

2.18. Якщо за наслідками повторного голосування, проведеного у порядку пункту 2.17. цього Регламенту, жодний кандидат не набрав необхідної кількості голосів, З'їзд приймає рішення про нові вибори. У нових виборах кандидати, які брали участь у попередніх виборах, участі не приймають.

Якщо кілька кандидатів набрали однакову кількість голосів, то за умови, що не була обрана необхідна кількість суддів, серед цих кандидатів повторно проводиться голосування.

2.19. Якщо З'їздом не буде прийнято рішення про повторне голосування, головуєчий на З'їзді на підставі оголошеного головою лічильної комісії протоколу лічильної комісії про результати таємного голосування оголошує повторне висунення кандидатів і проведення нових виборів кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України, у зв'язку з чим оголошується перерва у роботі З'їзду для проведення заходів, передбачених цим Регламентом.

Розділ III

Звільнення суддів Конституційного Суду України

3.1. Суддя Конституційного Суду України, який призначений на цю посаду З'їздом, звільняється з посади З'їздом з підстав, передбачених у статті 126 Конституції України.

3.2. Рішення про звільнення судді Конституційного Суду України приймається таємним голосуванням більшістю голосів делегатів, обраних на З'їзд.

3.3. Суддя Конституційного Суду України, відносно якого розглядається питання про його звільнення, запрошується на З'їзд, має право надавати пояснення, висловлювати заперечення, а також заявляти клопотання.

3.4. Рішення З'їзду про звільнення судді з посади судді Конституційного Суду України направляється до Конституційного Суду України, судді, щодо якого прийнято таке рішення, до Верховної Ради України та Президенту України.

**Звільнення судді Конституційного Суду України у зв'язку із
закінченням строку призначення та досягненням
шестидесятип'ятирічного віку**

4.1. Підставами припинення повноважень судді Конституційного Суду України є досягнення ним 65-річного віку, закінчення строку, на який його призначено.

4.2. Для розгляду питання про звільнення судді Конституційного Суду України у зв'язку з досягненням 65-річного віку та закінчення строку, на який його призначено, Голова Конституційного Суду України подає до З'їзду суддів України, через Раду суддів України, подання про звільнення.

4.3. До подання додаються завірені Конституційним Судом України документи про призначення судді та документи на підтвердження підстави для звільнення.

**Звільнення судді Конституційного Суду України у зв'язку
з неможливістю виконання ним своїх повноважень
за станом здоров'я**

5.1. Питання про звільнення судді Конституційного Суду України у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я розглядається на З'їзді за поданням Голови Конституційного Суду України.

5.2. До подання про звільнення додаються заява судді про звільнення та медичний висновок про неможливість виконання обов'язків судді.

У разі якщо з об'єктивних причин отримати заяву про звільнення з причин, визначених даним розділом, не вбачається можливим, розгляд питання про звільнення відбувається за поданням з урахуванням медичного висновку.

5.3. У разі зміни стану здоров'я до початку голосування З'їздом питання про звільнення судді суддя має право відкликати свою заяву про звільнення.

5.4. У разі відкликання заяви питання про звільнення судді не розглядається.

Звільнення судді у разі порушення вимог щодо несумісності

6.1. Питання про порушення суддею Конституційного Суду України вимог щодо несумісності розглядається З'їздом за поданням Вищої ради юстиції за наявності рішення Вищої ради юстиції про встановлення такого факту.

6.2. Подання Вищої ради юстиції подається З'їзду та направляється до Ради суддів України.

6.3. До подання про звільнення судді додаються матеріали, які стали підставою для прийняття такого рішення.

6.4. Про надходження подання Рада суддів України повідомляє Голову Конституційного Суду України та суддю, щодо якого надійшло таке подання.

6.5. У разі необхідності за рішенням Ради суддів України на З'їзд запрошується представник Вищої ради юстиції.

6.6. У разі необхідності Рада суддів України для з'ясування підстав для звільнення судді може призначити тимчасову комісію для з'ясування всіх питань, які виникли при обговоренні підстави для звільнення.

6.7. Тимчасова комісія повинна довести до відома З'їзду свої висновки перед початком голосування з зазначеного питання.

Звільнення судді за порушення присяги судді

7.1. Питання про звільнення судді за порушення присяги судді Конституційного Суду України передається на розгляд З'їзду Радою суддів України.

7.2. Зі зверненням про наявність у діях судді порушення присяги до Ради суддів України може звернутись Верховна Рада України, Президент України, збори суддів Конституційного Суду України, Кабінет Міністрів України.

7.3. При надходженні звернення Рада суддів України повідомляє про це Голову Конституційного Суду України та суддю, щодо якого порушується питання про звільнення, та направляє матеріали до Конституційного Суду України для розгляду у порядку § 63 Регламенту Конституційного Суду України.

7.4. Рада суддів України на своєму засіданні створює тимчасову комісію для з'ясування наявності підстав вважати, що в діях судді є ознаки порушення присяги судді. До складу комісії повинно обов'язково входити не менше двох фахівців з конституційного права та не менше двох представників Громадської ради при Раді суддів України.

7.5. Суддя має право давати пояснення, заявляти клопотання, бути присутнім при розгляді цього питання тимчасовою комісією, Радою суддів України та З'їздом.

7.6. Комісія за наслідками розгляду зібраних матеріалів складає висновок, який доповідає Раді суддів України, а потім З'їзду.

Звільнення судді Конституційного Суду України у разі набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього

8.1. Подання про звільнення судді у зв'язку з обвинувальним вироком, який набрав законної сили, щодо нього подається Головою Конституційного Суду України до Ради суддів України.

8.2. До подання додається завірена копія обвинувального вироку з відміткою про набрання вироком законної сили.

8.3. Якщо на час розгляду подання З'їздом обвинувальний вирок буде скасовано, З'їзд залишає подання без розгляду.

Звільнення судді Конституційного Суду України у зв'язку з припиненням громадянства

9.1. Громадянство України судді Конституційного Суду України припиняється з підстав та у порядку, визначених Законом України «Про громадянство».

9.2. Зі зверненням про припинення громадянства судді Конституційного Суду України до Ради суддів України може звернутись Верховна Рада України, Президент України, збори суддів Конституційного Суду України, Генеральний Прокурор України та органи, що здійснюють нагляд за міграційною політикою держави.

9.3. При надходженні звернення Рада суддів України повідомляє про це Голову Конституційного Суду України та суддю, щодо якого порушується питання про звільнення, та направляє матеріали до Конституційного Суду України для розгляду у порядку § 65 Регламенту Конституційного Суду України.

9.4. Рада суддів України на своєму засіданні створює тимчасову комісію для з'ясування наявності підстав припинення громадянства та звільнення судді. До складу комісії повинно обов'язково входити не менше двох фахівців з конституційного права та не менше двох представників Громадської ради при Раді суддів України.

9.5. Суддя має право давати пояснення, заявляти клопотання, бути присутнім при розгляді цього питання тимчасовою комісією, Радою суддів України та З'їздом.

9.6. Комісія за наслідками розгляду зібраних матеріалів складає висновок, який доповідає Раді суддів України, а потім З'їзду.

Звільнення судді Конституційного Суду України

внаслідок визнання його безвісно відсутнім або померлим

10.1. Питання про включення до порядку денного звільнення судді внаслідок визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим розглядається Радою суддів України за поданням Голови Конституційного Суду України.

10.2. До подання додаються рішення суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, яке набрало законної сили.

10.3. У разі, якщо на час розгляду подання З'їздом рішення суду буде скасоване або в задоволенні заяви буде відмовлено, З'їзд залишає подання без розгляду.

Звільнення судді Конституційного Суду України у відставку або за власним бажанням

11.1. Питання про звільнення судді у відставку або за власним бажанням розглядається З'їздом за поданням Голови Конституційного Суду України, поданим через Раду суддів України.

11.2. До подання про звільнення судді у відставку додаються документи, які підтверджують право судді на відставку, та заява судді про звільнення.

11.3. До подання про звільнення за власним бажанням додається власноруч написана заява судді, підпис у якій завірений Головою Конституційного Суду України.

11.4. До прийняття З'їздом рішення про звільнення суддя має право відкликати свою заяву про звільнення за власним бажанням або заяву про відставку.

11.5. У разі відкликання заяви питання про звільнення судді не розглядається.

Розділ IV

Заключні положення

12.1. Регламент призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України приймається З'їздом шляхом відкритого голосування більшістю голосів делегатів, зареєстрованих на З'їзді.

12.2. Зміни та доповнення до Регламенту можуть бути внесені З'їздом за пропозицією Ради суддів України.

12.3. У разі наявності розбіжностей у цьому Регламенті з іншими регламентами З'їзду або Регламентом Конституційного Суду України діють положення цього Регламенту.